

D.33

DIYANET İLMİ DERGİ

PEYGAMBERİMİZ HZ. MUHAMMED (SAV)
- ÖZEL SAYI -

2. Baskı

ANKARA - 2003

ÖRNEK ŞAHSİYETİ VE ESERİ İLE PEYGAMBERİMİZ (SAV)

Rıdvan Nizamoğlu*

GİRİŞ

Hiç şüphe yok ki, bir insanın bilmediği, tanımadığı bir kimseyi örnek alması ve davranışlarını ona uydurması mümkün değildir. Zira, bir kimse örnek alınacaksa, o örneğin hal ve tavırları, söz ve işleri bilinmelidir ki, o örneklerle uygun hareket edilebilsin. Aksi halde örnek alma düşüncesi fiilen gerçekleşemez ve kuru bir sözden ibaret kalır.

Biliyoruz ki, alemlere rahmet olarak gönderilmiş olan Peygamberimiz Hz. Muhammed Aleyhisselâm, bizim için nûmune-i imtisaldir, bir örnektir. Cenab-ı Hak Kur'an-ı Kerim'de şöyle buyurmuştur: "...sizin için Resulullah en güzel örnektir."¹ Bu ifade, hal ve hareketlerimizde, söz ve işlerimizde Resulullahı örnek almamızı gerektirir. Ancak onu örnek alabilmek için, onun davranışlarını, sözlerini, fiil ve hareketlerini; yani şahsiyetini bilmek gerekir. Bunlar bilinmelidir ki, örnek alınabilsin ve ders çıkarılabilsin.

Peygamberimiz (SAV)'in tavır ve hareketleri bizim için örnek olduğu gibi, onun sözleri, emir ve talimatları da bizim için itaat edilmesi gereken buyruklardır. Zira Cenab-ı Hak Kur'an-ı Kerimde şöyle buyurmuştur: "Biz her peygamberi ancak, Allah'ın izniyle, itaat olunması için gönderdik."² "Ona itaat ederseniz doğru yolu bulursunuz."³

* Diyanet İşleri Başkanlığı Hukuk Müşaviri.

1 Ahzab, 33/21.

2 Nisa, 4/64.

3 Nur, 24/54.

Şu halde Peygamberimizi örnek almak, ona itaat etmek ve hatta onu yeterince sevebilmek için, onun söz, fiil ve davranışlarını bilmek, şahsiyetini tanımak ve ortaya koyduğu eseri anlamak gerekmektedir.

Biz de bu yazımızda o örnek insanın şahsiyetini tanımaya, hadis-i şeriflerinden ve onun hakkında Cenab-ı Hakkın buyurdıklarından bazı örnekler vererek onu ve eserini anlamaya çalıştık. Bununla amacımız, o örnek insanın örnek ahlâkından dersler almak, onu daha iyi anlayıp daha çok sevmek ve güzellikler dolu mesajını alıp hayatımızda tatbik ederek dünya ve ahiret mutluluğuna ermektir.

I. ŞAHSİYETİ

Hz. Peygamberimizin şahsiyeti nasıldı? Nasıl bir insandı? Bu soruya cevap vermeden önce bir hususa temas etmekte yarar vardır:

Bütün Peygamberlerin şahsiyetinde şu özellikler bulunmaktadır. Bunlara peygamberlerin sıfatları da denir:

- 1- **Sıdk** : Doğru sözlüdürler, yalan söylemezler.
- 2- **Emanet** : Emindirler. Hainlik yapmazlar.
- 3- **Fetanet** : Akıl, kuvvetli rey ve zekâ sahibidirler. Gaflete düşmezler.
- 4- **İsmet** : Mâsumdurlar. Günah işlemezler.
- 5- **Tebliğ-i şeriat** : Emrolundukları şeriatı ümmetlerine aynen bildirmişlerdir. Bir emri saklamış veya unutmuş olamazlar.

Peygamberlere ihtiyaç vardır. Akıl, kemal derecesinde olmadığı için, yeterli değildir. Maddeyi ve manayı kavrayamaz. Fizik-ötesini bilemez. Hak ile batılı ayırtamaz.

Peygamberler, insan ahlâkını düzeltir,
ruhları yüceltir,
Allah'ı, ahireti öğretir,
Kitabı tebliğ eder,
rehber ve vasıta, elçidir.

Bizim peygamberimizde de bu özellikler vardır. Hz. Peygamberimiz ulülazm denilen büyük peygamberlerin en büyüğüdür.

Elektrik ayıdır, kaynak tektir. Ama wat farklı olursa elektrik ışığı farklı verir...

Peygamberimiz ins ve cinnin peygamberidir.

Peygamberimizin günümüzde hepimize çok lâzım olan bazı özelliklerine dikkat çekmek istiyorum:

A- Doğru Sözlü Olması:

Hız. Peygamberimiz doğru sözlüdür. Ömründe, şaka ile de olsa, hiç yalan söylememiştir. Bunu Süleyman Çelebi Mevlid’de şöyle ifade etmiştir:

*Ömri içre hiç yalan söylemedi,
Söylemeğe dahi kasd eylemedi.*⁴

Hız. Peygamberimiz şöyle buyurmuştur: “Doğruluğu iltizam edin! Çünkü doğruluk hayra götürür. Hayır da cennete götürür. Kişi doğru söyleyip, doğruluğu araştıra araştıra nihayet Allah indinde doğrucu yazılır. Yalandan sakının! Çünkü yalan sapıklığa götürür. Şüphesiz sapıklık da cehenneme götürür. Kişi yalan söyleyip, yalanı araştıra araştıra nihayet Allah indinde yalancı yazılır.”⁵

Biz de onu örnek almalı, yalan söylememeli, hayatımızda sahte iş yapmamalıyız.

B- Emin Olması:

Peygamberimiz emindir. Gençliğinde ona Mekkeli müşrikler Muhammed adıyla birlikte, her konuda kendisine güvenilen anlamda “el-Emîn” derlerdi. Hicretten önce kendisinde bir çok emanet vardı. Onları Hız. Ali’ye bırakarak gizlice Mekke’den çıkmıştı. Mekke’den çıkmadan Hız. Ali’ye şöyle demişti: “Ey Ali, ben Medine’ye gidiyorum, bu emanetleri sahiplerine ver, ondan sonra sen de durma gel; fakat şimdi benim yatağıma yat ki, müşrikler beni uykuda zannetsinler.”⁶ O’nun getirdiği dine inanmadıkları halde Mekkeliler kıymetli mallarını ona emanet etmişlerdi. Bunun tarihte emsali yoktur.

C- Haram İşlememesi:

Mekke halkı çoğunlukla putperestti. Putperestlik o kadar yayılmıştı ki, yalnız meabetlerindeki putlarla iktifa etmezlerdi. Çoğunun evlerinde de putları ve tapınacak taşları bulunurdu.⁷ Hız. Peygamberimiz bu halkın içinde büyüdü. Müşrik putperestlerin arasında, ömründe bir defa da olsa asla puta tapmadı. Hiçbir zaman ağzına içki koymadı. Haram lokma yemedi. Kumar oynamadı. Zina yapmadı. Çıplaklıktan korunmuştu. “Çıplak gezmekten men olundum” dedi.⁸ Verdiği sözü daima tuttu. Müşriklere karşı dahi olsa, sözünde durdu, anlaşmalarına sadık kaldı. Allaha isyan olabilecek hiçbir haram işlemeydi.

4 *Mevlid* (Vesilet-ün Necat), Süleyman Çelebi, Hazırlayan: Prof. Faruk Timurtaş, Kültür Bakanlığı Yayınları, 3. baskı, s. 53.

5 Ahmed Davudoğlu, *Sahih-i Müslim Tercüme ve Şerhi*, Sönmez Neşriyat, 1979, c.10, s. 567.

6 Ahmet Cevdet Paşa- Peygamber Efendimiz (SAV) Sadeleştiren Mahir İz, Med Yayınları, İstanbul 1982, s. 88.

7 Ali Himmet Berki-Osman Keskiöglü, *Hatem-ül Enbiya Hazreti Muhammed ve Hayatı*, Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, 12. baskı, s. 18.

8 M. Asım Köksal, *İslâm Tarihi-Hız. Muhammed (A.S.) ve İslâmiyet Mekke Devri*, İrfan Yayınevi, s. 81

Peygamberimiz müşriklerin âdetlerinden de daima uzak kalmıştır.

O, tarihte cahiliye çağı adı verilen bir dönemde doğru ve faziletli bir genç olarak yetişmiştir.

D- Sebatkâr Olması:

Onun Hz. Ebû Bekir ve Hz. Ömer gibi can dostları vardı. Ama Ebu Cehil ve Ebu Leheb gibi düşmanlar da kazandı. Fakat görevini yapmada, dini tebliğ etmede asla yılgınlık göstermedi. Tam bir inançla davasında sebat etti.

Bir defasında Kureyş'in ileri gelenleri, Amcası Ebu Talib'e gidip "onu himayeden vazgeç" dediler. O da Peygamberimizi çağırıp istekleri nakletti. "...Beni de kendini de koru! Güç yetiremeyeceğim bir işi bana yükleme" dedi. Peygamberimiz "Amca! Vallahi, bu işi bırakmak için, Güneşi sağıma Ayı da soluma koyacak olsalar, ben yine onu bırakmam! Ya Yüce Allah onu bütün cihana yayar, vazifem biter; ya da bu yolda ölür giderim." dedi.⁹

E- Zorluklara Tahammül Etmesi ve Lânet Okumaması:

Daha önceki peygamberler gibi ona da birçok eziyetler yapıldı. Ama o bütün eza ve cefalara, hakaretlere sabretti ve tebliğine devam etti. O, "Ya Rabbi, kavmim cahildir, bilmezler, kusurlarına bakma, hidayet ver" demek büyüklüğünü gösteriyordu. Lânet okumasını telkin edenler, "ben lânet okumak için değil, alemlere rahmet olarak gönderildim...Allah bizi de muvaffak edecektir.." diyordu.¹⁰ İstisna: Ebu Leheb'in oğlu Uteybe'ye bedduasıdır. Uteybe Peygamberimizin kızı Ümmü Külsüm ile evliydi. Babası Ebu Leheb'in isteği üzerine Hz. Peygamberimizin kızını boşadı. Bununla da yetinmeyip Peygamberin huzuruna gitti. "Ben senin dinini inkâr ediyorum; seni sevmem, sen de beni sevmezsin, onun için kızını boşadım" diyerek Hz. Peygamberin üzerine hücum etti ve yakasından tutup gömleğini yırttı. Resul-i Ekrem (SAV)'de, "Ya Rabbi, bunun üzerine canavarlarından bir canavar saldırt" diye beddua etti. Cenab-ı Hak sevgili kulunun duasını kabul etti. Uteybe, Şam'a giderken Zerka konağında bir aslan çıkıp onu parçaladı.¹¹

F- İyi Geçimli ve Affedici Olması:

Hz. Peygamberimiz hayatı boyunca ailesi, komşuları, hatta düşmanları dahil herkesle iyi geçinmiştir. Hiç kimseye kötülüğü dokunmamıştır. O kin ve garazın, intikam duygularının çok üstündedir. Düşmanlarını, kendisini öldürmeye kastedenleri bile affetmiş, Mekkenin fethinden sonra "gidiniz hepiniz serbestsiniz" demiştir. O

9 A.g.e., s. 205.

10 A.H.Berki-O.Keskioğlu, a.g.e., s. 144.

11 A. Cevdet Paşa, a.g.e., s. 54.

kadar ki; Uhud'da amcası Hz. Hamza'yı öldürten Hind'i (Ebu Sufyan'ın karısıdır) affetmiş, öldüren Vahşî de af dilemek üzere Hz. Peygamberin huzuruna gelince, onu da affetmiş, sadece "Seni görünce amcam Hamza'yı hatırlıyorum, içim sızlıyor. Bari gözüme görünme de ne yaparsan yap." Buyurmuştur.¹² Vahşî serbestçe gezdiği halde, Resul-i Ekrem'e asla görünmemiştir.¹³

Peygamberimiz, İslâm'a yapılan saldırılar ve harpler dışında, Ehl-i Kitap (Yahudi ve Hıristiyanlar) ile anlaşmalar yapmış, onları İslâma girmeğe zorlamadığı gibi beşerî münasebetlerini kesmemiş, onlarla da iyi ilişkiler kurmaya çalışmıştır. Çünkü bu konuda Allah Tealânın talimatı şöyledir:

"Kitap ehlinden zulmedenler bir yana, onlarla en güzel şekilde mücadele edin, şöyle deyin:" 'Bize indirilene de, size indirilene de inandık, bizim tanrımız da sizin tanrınız da birdir, biz O'na teslim olmuşuzdur.'¹⁴

Yabancı delegeler, temsilciler geldiğinde Mescid'de misafir edilmişlerdir. Çok ilgi çekicidir. Bunların gayri müslim olanları vardır. Onların Mescid'in bir köşesinde ibadet yapmalarına dahi izin verilmiş ve kendilerine ikram edilmiştir.¹⁵

G- Kul Hakkına Dikkat ve Riayet Etmesi:

Sevgili Peygamberimiz kimsenin hakkının kendi üzerine geçmesini istememiş, kul hakkına ömrü boyunca dikkat etmiştir.

Vefatından iki gün evvel Mescid'e gelmiş, ağır ağır minbere çıkmış, yüzünü cemaate dönmüş ve şöyle seslenmiştir:

"-Ey Müslümanlar! Şayet birinize karşı fena bir muamelede bulduysam onun karşılığını kabule âmadeyim. Kime vurduysam, işte arkam gelsin vursun. Kimin bende alacağı varsa, işte malım, gelsin alsın."

Sahabilerden biri üç dirhem alacağı olduğunu söylemiştir. Çünkü bu üç dirhemi Peygamberin emri üzerine bir fakire sadaka olarak vermişti. Bu para derhal kendisine verilmiştir.¹⁶ Tarih böyle bir manzara görmüş ve kaydetmiş değildir. O böyle mütevazî, böyle büyüktü. Ahirete de öyle göçüyordu.

H- Âlemlere Rahmet Olması:

Peygamberimiz âlemlere rahmet olarak gönderilmiştir. Cenab-ı Hak Enbiyâ Sûresinin 107 inci ayet-i kerimesinde şöyle buyurmuştur: "(Ey Muhammed) Biz seni

12 A.H.Berki-O.Keskioğlu, a.g.e., s. 375.

13 A.Cevdet Paşa, a.g.e., s. 276.

14 Ankebût, 29/46.

15 Hayrettin Karaman, Ensar Konuşmaları 1, s. 27.

16 A. H. Berki-O.Keskioğlu, a.g.e., s. 431.

ancak âlemlere rahmet olarak gönderdik.” Onun bu âlemlere rahmet oluşunu ve büyüklüğünü Kazasker Mustafa İzzet Efendi şöyle şiirleştirmiştir:

*Ol Resül-i müctebâ hem rahmeten lil âlemîn,
Bende medfundur deyû eflâke fahr eyler zemîn,
Rauzasın idüb ziyaret dedi Cibril-i Emîn,
Hazîhi cennatü adnin fedhulûhâ halidîn...¹⁷*

Süleyman Çelebi ise Mevlit'te onun doğumunu anlatırken şunları söyler:
*Bu gelen aşkına devr eyler felek,
Yüzine müştakdur insü melek.¹⁸*

Hiz. Peygamberimiz âlemlere rahmet olarak gönderilişine de uygun bir şekilde çok merhametli idi. Akra b. Habis'in nakline göre Peygamberimiz (SAV) Hiz. Hasan'ı çocukluğunda okşayıp öperken gördü de: “Benim on çocuğum vardır, onların hiç birini öpmedim” dedi. bunun üzerine Resulüllah (SAV): “Şüphesiz ki, merhamet etmeyene, merhamet olunmaz.” buyurdu.¹⁹

Başka bir hadis-i şerifte Hiz. Peygamberimiz şöyle buyurmuştur: “Her kim insanlara merhamet etmezse, Allah da ona rahmet etmez.”²⁰

Bir başka olayda da Hiz. Aişe'nin anlattığına göre; bedevilerden bir grup insan, Resulüllah'ın huzuruna gelmişlerdi. Bunlar bir nünasebetle: “Sizler çocuklarınızı öper, sever misiniz?” dediler. Sahabiler, “evet” cevabını verdiler: “Fakat Allaha yemin ederiz ki, bizler öpüp okşamayız.” dediler. Bunun üzerine Resulüllah “Eğer Allah sizin gönüllerinizden rahmet ve şefkati çekip çıkarmışsa ben ne yapabilirim?” buyurdu.²¹

Enes (R.A.) şöyle demiştir: “Resulüllah (SAV)'e on sene hizmet ettim. Bir kere bana (canı sıkılıp da) “uf” demedi, niçin böyle yaptın da demedi, böyle yapaydın da demedi.”²²

Peygamberimiz çocuklarını, ailesini çok severdi. Çocuklarıyla ilgilenir, onları çeşitli tehlikeler karşısında korurdu. Bunu cehennemden kurtuluşa vesile sayardı.

Kendi ailesine düşkünlüğü ve çocuklarını çok sevmesi, onlarla ilgilenmesi yanında, yetim ve kimsesiz çocukları da çok sever, onları da sevindirirdi.

17 Diyanet Dergisi, Peygamberimiz (S.A.V.) Özel Sayısı, Ekim-Kasım-Aralık-1989 kapağı.

18 Süleyman Çelebi, a.g.e., s. 98.

19 Ahmed Davudoğlu, Sahih-i Müslim, Tercüme ve Şerhi, Sönmez Neşriyat, 1979, c.10, s. 99.

20 A.g.e., s. 100.

21 A.g.e., s. 99.

22 Sahih-i Buhari Muhtasari Tecrid-i Sarih Tercemesi ve Şerhi, Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, 1973, c.12, s. 136.

İ- Tevazu Sahibi Olması:

Peygamberimiz tevazû sahibi bir kişiliğe sahipti. Hiç kimseye karşı kibirli davranmazdı.

Mekke'nin fethi gününde Kâbe putlardan temizlenirken Hz. Peygamber Safa tepesine çıkarak yüksekçe bir yere oturdu. Yeni müslüman olanlar oraya gelip, kendisine biat ettiler, bağlılıklarını ve İslâmı seçtiklerini bildirdiler. Hz. Ebu Bekir'in babası Ebu Kuhafe piri fanî olduğu halde, henüz müslüman olmamıştı. Oğlu Ebu Bekir ihtiyar babasının elinden tutarak, Peygamberin huzuruna getirdi. Herkese karşı saygı gösteren büyük Peygamber, -"İhtiyarı niçin buralara kadar zahmete koştun? Onu kendi haline bıraksaydın, biz onun ayağına giderdik" dedi. Onu önünde oturttu. Elini göğsü üzerine koyarak ona İslâmı telkin etti. O halka böyle muamale ederdi. Bu din böyle yayıldı.²³

J- Vefakâr Olması:

Hz. Peygamberimiz vefakârdı. İyiliği unutmaz, dostlarına asla ihanet etmezdi. Mekke'nin fethi tamamlanıp, müşrikler grup grup İslama girmeye, her taraf sulh ve sükûna kavuşmaya başlayınca, Medine'li müslümanlar (Ensâr) bir endişeye kapıldılar. "Resulullah artık vatanına kavuştu, kabilesiyle görüştü, bundan sonra dönüp bizimle Medine'ye gider mi?" dediler. Hz. Peygamber bu endişeyi anlayınca onlara;

-*"Üzülmeysin, ben sizin diyârınıza hicret ettim. Hayâtım da, memâtım da sizin aranızda olacaktır."* dedi.

Dar günlerinde kendisine yardım elini uzatan Ensar-ı Kirama karşı böyle emsalsiz bir iltifatta bulundu, vefakârlık gösterdi. Dostluk uğruna her şey feda olsun.²⁴

O vefakârdı. Ashabı da ona sadıktı... Bedir harbi öncesi ashabının fikirlerini soruyordu. Ensar'dan Muaz'ın oğlu Sa'd şöyle demişti:

*"Yâ Resulallah, biz sana inandık, Allah tarafından getirdiğin şeylerin hak olduğunu kabul ettik, sana itaat ederek uyduk ve bu hususta söz verdik, artık siz ne derseniz emrediniz. Seni gönderen Allah hakkı için eğer denize gersen, seninle beraber gireriz, hiçbirimiz geri kalmayız..."*²⁵

Hudeybiye'de Mekke'ye elçi giden Hz. Osman'ın geri dönmesi gecikince öldürüldüğüne dair bir şayia çıktı. Bunun üzerine Hz. Peygamber, "artık muharebe etmeden geri dönemeyiz" diyerek müslümanlardan canlarını feda için biat istedi. Bir ağacın altına oturdu. Bütün sahabe gelip, ölünceye kadar Peygamberle birlikte sebat

23 A.H.Berki-O. Keskiöğlü, a.g.e., s. 372.

24 A.g.e., s. 373.

25 A.Cevdet Paşa, a.g.e., s. 116.

edeceklerine, ondan ayrılmayacaklarına ant içtiler. İman ve fedâkârlığın yüksek duygularını ifade eden bu biata Rıdvan biatı denildi. Kur'an-ı Kerim'de bu olaydan şöyle bahsedilir: "*Ey Muhammed! Allah insanlardan, ağaç altında sana baş eğerek el verirlerken, andolsun ki hoşnut olmuştur. Gönüllerde olanı da bilmiş, onlara güvenlik vermiş, onlara yakın bir zafer ve ele geçirecekleri bol ganimetler bahşetmiştir.*"²⁶

K- Dünyaya Tamah Etmemesi:

Kur'an-ı Kerim'de pek çok yerde "*Allah yolunda mallarınızla ve nefislerinizle mücadele edin..*" emri vardır. Hz. Peygamberimiz de İslâmı tebliğ ederken, onu yok etmek isteyenlere ve yapılan saldırılara karşı her zaman icab eden tedbirleri almış, mal ve teçizat hazırlamış, sahabe-i kiram malını, mülkünü İslâm uğrunda feda etmekten çekinmemiş, bu uğurda yarışmışlardır. Davanın zafere ulaşması için mal tedarikinin ve güçlü olmanın önemi inkâr edilemez. Ancak aşırı derecede dünya tamahı da, hiçbir zaman makbul sayılmamıştır. Zira Uhud savaşında müslümanlar tam zafer kazanmışken, dünya tamahı ve ganimet alma arzusu sebebiyle, Hz. Peygamberin daha önce verdiği kesin emre rağmen, bir kısım müslümanlar cephedeki yerlerini terketmişler, bu yüzden de düşman tarafı bu zayıf noktadan vurarak Müslümanların kesin galibiyetini engellemişlerdi. Buna sebep hem Resulullahın emrine itaatsizlik, hem de dünya tamahı idi. Bu acı günlerden 8 yıl sonra Uhud Dağı yakınından geçerken Hz. Peygamber o acı günü hatırlamış, teessüründen gözleri dolu dolu olmuş, yanındakilere şöyle demişti:

*"Müslümanlar! Bundan sonra tekrar putperest olmanıza imkân yoktur. Bundan zerre kadar endişe etmem. Korktuğum şey, sizin dünya perest olmanızdır."*²⁷

L- İstişareye Önem Vermesi:

Hz. Peygamberin sosyal hayatında, işleri yürütürken istişare prensibi önemli bir yer tutuyordu. O büyük peygamber, âlemlere rahmet olan insan, vahiy almadığı, Allah'ın emri bulunmayan konularda, daima ashabıyla istişare ederdi. Onlara danışır-
dı. Kendisi bilmiyor muydu? Elbette en iyisine de aklı eriyordu. Ama bize örnek oluyordu. Zira Cenab-ı Hak Kur'an-ı Kerimde istişareyi emretmişti. Bu bir prensipti ve Allah'ın Resulü de bu prensibi daima uyguluyordu.

Uhud müdafaa harbine çıkarken bunu uygulamıştı. Ashabına danışmış ve onların kararına uymuştu. Hendek savaşında da ashabı ile istişarede bulunmuş ve bir tavsiyeyi dikkate alarak hendek kazdırmıştı.

²⁶ Fetih, 48/18.

²⁷ A.H.Berki-O.Keskioglu, a.g.e., s. 280.

Bedir savaşı sonrası esirlere muamelede de bunu uyguladı. İstişare etti. Hz. Ebu Bekir esirler için bunlar senin akrabaların dedi ve fidye mukabili serbest bırakılmalarını önerdi. Hz. Ömer, bunlar senin düşmanların, boyunlarını vur, dedi. Hz. Peygamber Hz. Ebu Bekiri rahmet ve mağfiret meleği Mikaile, peygamberlerden de Hz. İbrahim ve Hz. İsa'ya benzetti. Kavmi, Hz. İbrahimi ateşe attıkları halde O, Allah'a şöyle diyordu: "*Rabbim! O putlar çok insanları saptırdı; bana uyan bendendir, bana karşı gelen kimseyi sana bırakırım; sen bağışlarsın merhamet edersin.*"²⁸

Hz. İsa da Cenab-ı Hakka şöyle yalvarmıştı: "*Onlara azabedersen, doğrusu onlar senin kullarıdır; onları bağışlarsan, güçlü olan, Hakîm olan şüphesiz ancak sensin.*"²⁹

Hz. Peygamberimiz, Hz. Ömer'i de meleklerden Cebrail'e ve peygamberlerden de Hz. Nuh ile Hz. Musa'ya benzetti.

Hz. Nuh Cenab-ı Hakka şöyle yalvarmıştı: "*Rabbim! Yeryüzünde hiçbir inkârcı bırakma.*"³⁰

Hz. Musa da şöyle demişti: "*..Rabbimiz! Mallarını yok et, kalplerini sık; çünkü onlar can yakıcı azabı görmedikçe inanmazlar.*"³¹

Bedir esirlerinin, kurtuluş akçesi fidye verip kurtulmaları veya 10 çocuğa okumaz yazma öğretmeleri şartıyla serbest bırakılması görüşü kabul edildi.³²

Bu olay Hz. Peygamberimizin hem istişareye, hem de okumaya, tahsil yapmaya verdiği önemi çok açık bir şekilde ortaya koymuştur.

Evet okumak; tahsil çok önemlidir.

M- Birlik ve Beraberliğe Önem Vermesi:

Hz. Peygamberimiz birlik ve beraberliğe, mü'minlerin kardeşliğine çok önem verirdi. Bir hutbesinde "*(İslâm camiasında) mü'minin mü'mine bağlılığı, taşları birbirine kenetli (yalçın) duvar gibi (metin) dir.*" buyurdu. Sonra Resul-i Ekrem (iki elinin) parmaklarını birbirine geçirdi. Bu suretle Resulüallah mü'minler arasındaki ictimâî tesanüdü haricî misal ile de gösteriyordu.³³

N- Tertipli ve Düzenli Olması:

Peygamberimiz (A.S.) tertipli ve düzenli olmaya özen gösterir, müslümanları da

28 İbrahim, 14/36.

29 Maide, 5/118.

30 Nuh, 71/26.

31 Yunus, 10/88.

32 A.H.Berki-O.Keskioglu, a.g.e., s. 252-253.

33 Tecrid, c.12, s. 134.

düzenli olmaya davet ederdi. Bir gün Peygambere saç sakalı karışmış bir adam geldi. Saç ve sakalını düzeltip gelmesini işaret buyurdular. O da düzeltip döndü. Efendimiz *“Birinizin şeytan gibi saç başı dağınık olmasından böylesi daha iyi değil mi?”* buyurdular.³⁴

Bütün işlerini tam bir düzen ve nizam içinde yapardı. Namaz ve ibadet vakitleri, uyku ve istirahat için ayırdığı saatler, misafir ve ziyaretçileri kabul edeceği vakitler hep belli idi. Vaktini asla boş geçirmezdi.

O- Kendi İşini Kendisi Görmesi:

O çarşıya pazara gider, alış veriş yapar ve yükünü kendisi taşırdı. Sahabe, *“müsaade buyurun biz taşıyalım”* dediğinde, *“Herkes kendi yükünü kendi taşısin”* buyururdu.³⁵

Bir keresinde, Habeşistan Necaşisi'nin elçileri Hz. Peygamberimizin huzuruna geldiler. Peygamberimiz bunlarla yakından ilgilendi. Ashab-ı Kiramdan bazıları, *“Ey Allahın Resulü! Biz hizmete yetişiriz, siz istirahat buyurunuz”* dediler. Fakat bunlara sevgili Peygamberimiz şöyle dedi: *“Bunlar Habeşistana göç etmiş olan ahabıma yer göstermiş, ikram etmişlerdi. Şimdi bunlara karşılık ben de hizmet etmek isterim.”*³⁶

P- Hanımlara Şefkatli Davranması ve Aile Hayatına Çok Önem Vermesi:

Hanımları, incitmeden taşınması gereken billur şişeye benzetirdi.

Hz. Peygamberimiz aile hayatında da pek geçimli hareket ederdi. Aile efradını hiç incitmez, onları daima hoş tutardı. *Evinde boş oturmazdı. Kendine bir meşgale bulurdu.* Hz. Hatice ona;

-Ya Ebe'l-Kasım, yorulma, evde iş görecekimsemiz var, dedikçe; o, sevgili zevcesinin bu iltifatından memnun kalır ve ona;

-Yâ Hatice! Derdi. Bu dünyada dört şeyden hiç hoşlanmam; onlardan Allahıma sığınırım: Korkaklık, cimrilik, tembellik, bir de pislik....

Peygamberimiz, *“Ümmetimin başına gelmesinden korktuğum şeylerin en korkuncu, (fazla yemekten mütevellit) karın şişkinliği, devamlı uyku, tembellik, inanç zayıflığıdır.”* buyurmuştur.³⁷

Aile hayatına önem verirdi. Ailesini çok severdi. *“Sizin hayırlınız hanımına kar-*

34 Diyanet Dergisi, Peygamberimiz (s.a.v.) Özel Sayısı, Ekim-Kasım-Aralık 1989. s. 86.

35 A.g.e., s. 90.

36 A.g.e., s. 90.

37 Muhtar'ul Ehadis'in Nebeviyye Tercümesi, Eser Kitabevi, 1964, s. 7.

şı hayırlı olanınızdır” der, sonra eklerdi: “Ailesine karşı en hayırlınız benim.”

O herkese iyi davrandığı gibi, çocuklara da iyi davranırdı. Onları daima sever, okşardı. Kızlarının çocukları -torunları- namaz kılarken üstüne tırmanırlar, o bunlara bir şey demezdi.

R- Eşini Çok Sevmesi ve Bunu Söylemekten Çekinmemesi:

As'ın oğlu Amr (R.A.) bir sefer için serasker tayin edildi. Vadi'l-Kura arkasındaki düşmanlar üzerine gönderildi. Peygamberimiz Cerrah'ın oğlu Ebu Ubeyde'yi 200 kişi ile yardım için takviye gönderdi. İçlerinde Hz. Ebu Bekir, Hz. Ömer de vardı. Sefer zaferle sonuçlandı. Amr (yeni müslüman olmuştu) çok sevinçliydi. Kendisinde üstünlük görme fikrine kapıldı.

Medineye dönünce, Peygamberimizin huzuruna çıktı ve “Ya Resulallah en çok sevdiğin kimdir?” dedi. Resul-i Ekrem: “Ayşe'dir” dedi. Amr, kadınlardan değil, erkeklerden kimdir? Dedi. Peygamberimiz “Ebu Bekir'dir” dedi. Amr sonra en çok kimi seversin dedi. Peygamberimiz “Ömer'i severim” dedi. “Daha sonra kimi seversin” diye sordukça Peygamberimiz ashabı saymaya başladı. Amr sıra kendisine gelmediğini görünce sustu. Amr “En sona kalırım diye korkumdan sesimi kestim, sustum.” dermiş...³⁸

S- Güzel Ahlâk Sahibi Olması:

Hz. Peygamberimiz güzel ahlâk sahibiydi. Bir hadis-i şerifinde, “Ben şüphe yok ki mekârim-i ahlâkı -güzel, üstün ahlâkı- islah ve tamamlamak için gönderildim.” buyurmuştur.³⁹

Cenab-ı Hak bu kudsi vazifeyi ifa için onu seçmişti. Çünkü o en mükemmel insandı, en güzel ahlâk üzereydi. Bu husus Cenab-ı Hakkın şهادetiyle de sabittir. Şöyle buyurmuştur: “Şüphesiz sen büyük bir ahlâka sahibisindir.”⁴⁰ Çünkü O'nu terbiye eden Cenab-ı Hak idi. Hz. Peygamberimiz şöyle buyurmuştur: “Beni Rab-bim terbiye etti ve beni ne güzel yetiştirdi.”⁴¹ Bu sebeple O'nun ahlâkı, davranışları insaklık için örnek olacak mahiyettedir. Cenab-ı Hak bunu böylece beyan etmiştir: “..Ey inananlar! Andolsun ki, sizin için, Allah'a ve ahiret gününe kavuşmayı umanlar ve Allah'ı çok anan kimseler için Resulullah en güzel örnektir.”⁴²

38 A. Cevdet Paşa, a.g.e., s. 246.

39 Ömer Nasuhi Bilmen, 500 Hadis-i Şerif-Tercümesi ve İzahı, Cevat Şen Kitabevi, 1961, s. 95.

40 Kalem Suresi, Ayet: 4.

41 Binbir Hadis, Mehmet Arif, İstanbul Kitabevi Yayınları, 1966, s. 37.

42 Ahzab, 33/21.

O, iffet ve haya sahibiydi. “*Haya imandandır.*” buyurmuştu.

Onun ahlâkı Kur’an-ı Kerime muvafıktı.

Onda Allah vergisi asalet, güzel sûret, akıl ve zekâvet vardı. Kazanmayla elde edilen, ilim-irfan, sadakat, emanet, tevazu, zûhd ve takva gibi iyi huylar mevcuttu. Cömertliği, şecaati, afvükeremi, hayâsı, vefası, şefkat ve merhameti, hüsnü muaşeretini, muvaffakiyeti hep örnektir.

Buraya kadar onun şahsiyeti ve vasıflarından bazı örnekler verdik.

İşte böyle üstün şahsiyeti ve vasıfları olan bir peygambere tabi olmak, onu örnek almak, insanlar için bir şereftir. Çünkü o peygamber, insanların kardeşlik, yardımlaşma (Ensar-Muhacirin örneğinde olduğu gibi) merhamet, iyilik, şefkat duygularını geliştirmiş, onlara insanlığın mânâ ve gayesini öğretmiştir. Beşeriyetin muhtaç olduğu sevgi ve saygı ondadır.

İnanç sistemimize göre, peygamberler arasında bir ayırım yapmayız. Zira Kur’an-ı Kerim’de Cenab-ı Hak şöyle buyurmuştur: “*Peygamberler ve inananlar, ona Rabbinden indirilene inandı. Hepsi Allaha, meleklerine, kitaplarına, peygamberlerine inandı. ‘Peygamberleri arasında hiçbirini ayırdetmeyiz. İşittik, itaat ettik, Rabbimiz! Affını dileriz, dönüş sanadır.’ Dediler.*”⁴³

Bütün peygamberler kendilerinden öncekilerden ve sonrakilerden bahsetmişler, onlara da iman ve itaat edilmesini ümmetinden istemişlerdir. Bu konuda bizim Peygamberimizin istisnai bir durumu vardır. O da kendisinden sonra peygamber gelmeyecek olması ve kendisinin peygamberlerin sonuncusu olmasıdır. Bu sebeple Hz. Peygamberimiz kendisinden önceki peygamberlerden bahsetmiş, ama kendisinden sonra peygamber gelmeyeceğini de bildirmiştir. O, “*Ben âkıbim, peygamberlerin sonuncusuyum.*” buyurmuştur.⁴⁴ Bütün peygamberler ilâhî mesajı tebliğ ettikten başka, bizzat ona uygun bir hayat örneği veren, kâmil insan tipini canlandıran şahsiyetlerdir. Bütün peygamberler böyledir. Ancak diğer peygamberlerin hayatları, bizim peygamberimiz kadar yakinen ve detaylı olarak bilinmemektedir. Ayrıca bizim için örnek bizim peygamberimizdir. Diğerlerine de inanır, onları da hak peygamber olarak kabul ederiz. Şu var ki, Yüce Rabbimiz bize bizim Peygamberimize itaat etmeyi emretmiştir. İtaat için de O’nu ve getirdiğini bilmeliyiz. Cenab-ı Hak şöyle buyurmuştur:

“*Ey Muhammed de ki: ‘Allahı seviyorsanız bana uyun, Allah da sizi sevsin ve günahlarınızı bağışlasın. Allah affeder ve merhamet eder.’ “De ki, ‘Allaha ve peygambere itaat edin.’ Yüz çevirirlerse bilsinler ki, Allah inkar edenleri semez.*”⁴⁵

43 Bakara, 2/285.

44 Tecrid, c.9, s. 250.

45 Ali İmran, 3/31-32.

"Peygambere itaat eden, Allaha itaat etmiş olur. Kim yüz çevirirse, bilsin ki, biz seni onlara bekçi göndermedik."⁴⁶

"Peygamber size ne verirse onu alın, sizi neden men ederse ondan geri durun, Allah'tan sakının, doğrusu Allahın cezalandırması çetindir."⁴⁷

"Allah ve Peygamberi bir şeye hükmettiği zaman, inanan erkek ve kadına artık işlerinde başka yolu seçmek yaraşmaz. Allaha ve peygambere başkaldıran şüphesiz apaçık bir şekilde sapmış olur."⁴⁸

"Ey inananlar! Allah'a itaat edin, Peygambere ve sizden buyruk sahibi olanlara itaat edin. Eğer bir şeyde çekişirseniz, -Allah'a ve ahiret gününe inanmışsanız- onun halini Allaha ve peygambere bırakın. Bu, hayırlı ve netice itibariyle en güzeldir."⁴⁹

Görüldüğü gibi Allahü Tealâ Hz. Peygamberimize itaat etmemizi emretmiş, onun getirdiklerini almamızı istemiştir. Bir çok yerde Peygamberini kendisiyle birlikte zikretmiş ve "Allah'a ve Resulüne itaat edin" diye emretmiştir. Bu husus peygamberliğin ve peygamberimizin önemini ortaya koymaktadır. Esasen kelime-i tevhidde de böyle değil midir? Yani müslümanlığı kabul etmek için sadece Lâ ilâhe illallah yeterli olmayıp Muhammedün Resulullah da denilmektedir. İslâma girmek için "Eşhedü en lâ ilâhe illallah ve eşhedü enne Muhammeden abduhu ve resulüh" denilmektedir. Bu önemli noktayı Süleyman Çelebi ne güzel dile getirmiştir:

"Zâtıma mir'at idindim zâtını,
Bile yazdım âdım ile âdını."⁵⁰

Yani, "senin zâtını kendi zâtıma ayna edinip, ismini adımla beraber yazdım." Lâ ilâhe illallah, Muhammedun Resulullah.

Şüphesiz ki bu izah, peygamberi hâşâ tanrılaştırmak demek değildir. İnancımıza göre o bir beşerdir, insandır. Allahın elçisi ve kuludur. Ama çok şerefli mevkie sahip bir kuldur. Allah ve melekler onu övmektedir. Kur'an-ı Kerimde Cenab-ı Hak şöyle buyurmuştur:

"De ki; 'ben de ancak sizin gibi bir insanım, ancak bana tanrınızın tek bir tanrı olduğu vahyolunuyor. Rabbine kavuşmayı uman kimse yararlı iş işlesin ve Rabbine kullukta hiç ortak koşmasın.'"⁵¹

46 Nisa, 4/80.

47 Haşr, 59/7.

48 Ahzab, 33/36.

49 Nisa, 4/59.

50 Süleyman Çelebi, *Musahhah Mevlidi Şerif*, Hisar Yayınevi, s. 35.

51 Kehf, 18/110.

“Benim yaptığım yalnız, Allah katından olanı, onun gönderdiklerini tebliğdir.”⁵²

“Şüphesiz Allah ve melekleri Peygamber Muhammedi överler; ey inananlar! Siz de onu övün, ona salât ve selâm getirin.”⁵³

İşte bu özellikleri ve meziyetleri sebebiyle Allahü Tealâ, diğer insanlara da, o peygambere itaat etmeyi, ona saygılı davranmayı ve ona salât ve selâm getirmeyi emretmiştir. Hatta Ali İmran suresinin 31 inci ayetinde, Allahı sevmenin ve onun tarafından sevilip bağışlanmanın, ancak peygamberine uymakla mümkün olduğu ifade edilmiştir. Bu nükteyi Süleyman Çelebi şöyle şiirleştirmiştir:

*Pes Muhammed'dür bu varlığa sebep,
Cehd îdüp anun rızasın kıl talep.
Şer'ini tut ümmeti ol ümmeti,
Tâ nasîb ola sana Hak rahmeti.*⁵⁴

Ona seslenirken herhangi birine sesleniyormuş gibi davranmaktan (Nûr: 63), ona yüksek sesle hitabetmekten, sesini onun sesinden fazla yükseltmekten (Hucurat: 2) ve huzurunda edebe aykırı davranışlarda bulunmaktan (Ahzab: 53) Müslümanlar men edilmişlerdir. Şu ayet-i kerime ne ilgi çekicidir ve bize ne güzel örnektir. Büyüklere nasıl muamele gerekir?!

“Ey inananlar! Peygamberin evlerine, yemeğe çağırılmaksızın vakitli vakitsiz girmeyin; fakat davet edilerseniz girin ve yemeği yiyince, dağılın. Sohbet etmek için de girip oturmayın. Bu haliniz peygamberi üzüyor, o da size bir şey söylemeye çekiniyordu. Allah gerçeği söylemekten çekinmez...”⁵⁵ Bu, edebe aykırı davranışları ikazdır. Bir de Hz. Peygamberi incitenler, ona sözle veya fiille hakaret edenlerin durumu vardır. Onlar için Cenab-ı Hak şöyle buyurmaktadır:

“Allahı ve peygamberini incitenlere, Allah, dünyada da, ahirette de lânet eder, onlara alçaltıcı bir azab hazırlar.”⁵⁶

Bu bölümü Yunus Emre'nin iki kıtasıyla bitirelim:

*Mü'min olanların çoktur cefası,
Ahirette olur zevk'u safası,
On sekiz bin alemin Mustafası,
Adı güzel kendi güzel Muhammed.*

52 Cinn, 72/23.

53 Ahzab, 33/56.

54 Faruk Timurtaş, a.g.e., s. 94.

55 Ahzab, 33/53.

56 Ahzab, 33/57.

*Derviş Yunus neyer cihanı sensiz,
Sen hak peygambersin şeksiz gümansız,
Sana uymayanlar gider imansız,
Adı güzel kendi güzel Muhammed.*⁵⁷

II- SÖZLERİNDEN ÖRNEKLER

Ebû Davud diyor ki; *“Binlerce hadis-i şerif tesbit ve arz ettim. İçlerinden dört tanesi var ki, iman sahiplerine dünyada da ahirette de kâfidir.”*⁵⁸

Biz de sözlerine örnek olarak bu dört hadis-i şerifi zikredecek ve iki de ilâve yapacağız.

1. *“Ameller(in kıymeti) ancak niyetlere göredir. Herkesin niyet ettiği ne ise eline geçecek olan ancak odur. Her kimin hicreti, yolculuğu Allah’a ve Resulû-ne yönelik ise, varacağı Allah ve Resulûdür. Artık nail olacağı bir dünya veya nikâh edeceği bir kadından dolayı hicret etmiş kimse varsa hicreti (Allahın ve Resulünün rızasına değil) niyet ettiği ne ise ona kavuşmakla son bulur.”*⁵⁹

İnsan çok çalışır, çok arzu ederek bir şeyin peşinde koşarsa sonunda ona kavuşur demektir. Önemli olan iyi ve doğru şeylerin peşinde koşmaktır. Bir ayet-i kerimede de şöyle buyurulmamış mıdır: *“..Kim dünya nimetini isterse ona ondan veririz ve kim ahiret nimetini isterse ona ondan veririz. Şükredenlerin mükâfatını vereceğiz.”*⁶⁰

2. *“Bir kimsenin (dinine ve dünyasına faydası olmayan) boş şeyleri terk etmesi, onun müslümanlığının güzelliğindedir.”*⁶¹

Bir müslüman, başkalarının hükmüne kendini uydurmaktan vazgeçerek, yalnız bu hadisin hükmüyle hareket etse iki cihanda saadete mazhar olur, denilmiştir.

Bir ayet-i kerimede de şöyle buyurulmuştur: *“Sizi boşuna yarattığımızı ve bize döndürülmeyeceğinizi mi sandınız?”*⁶²

3. *“Hiç biriniz, kendiniz için arzu ettiğinizi kardeşiniz için de arzu etmedikçe iman etmiş olmaz.”*⁶³

Mütercim Ahmed Naim Merhum, burada kastedilenin şüphesiz imanın kemali olduğunu not etmiştir.

57 *Besteleriyle Yunus Emre İlahileri*, Derleyen Ahmet Hatipoğlu, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, 1993, s. 104.

58 *Tecrid*, c.6, s. 346.

59 A.g.e. c.1, s. 64.

60 Âli İmran, 3/145.

61 Mehmed Arif, a.g.e., s. 311.

62 Mu'minun, 23/115.

63 *Tecrid*, c.1, s. 30.

4. "Helâl olan şeyler bellidir, haramlar da bellidir. İkisi arasında şüpheli şeyler vardır ki, bunları çok kimseler bilmezler. Kim ki, şüpheli şeylerden sakınırsa, şeref ve haysiyetini ve dinini kurtarmış olur. Kim ki, şüpheli şeylere dalarsa, beylik koru etrafında koyunlarını otlatan çoban gibi koruya dalıvermeğe yaklaşmış demektir. İyi biliniz ki, her padişahın hususî bir korusu vardır. Yine iyi biliniz ki, Allahın yeryüzündeki korusu da haram ettiği şeylerdir. Ey Ashabım! İyi biliniz ki, insan vücudunda bir et parçası vardır. Bu iyi olursa, bütün vücut iyi olur; bozuk olursa da bütün cesed bozulur. Bu et parçası da kalptir."⁶⁴

Mütercim Kâmil Miras Merhum, bazı ulemanın medârî İslâm olan hadislerin dört olduğunu söylediklerini, bu dörtten birinin bu hadis-i şerif olduğunu diğer üçünün de yukarıda arz edilen üç hadis-i şerif olduğunu not etmiştir.

Medar-ı İslâm tabir edilen bu dört hadis-i şerife, iki hadis-i şerif daha ilave etmek suretiyle Hz. Peygamberimizin sözlerine örnek verme bölümünü bitirmek istiyorum. Bunlardan birincisi, "Müslüman, elinden ve dilinden müslümanların emin olduğu kimsedir." hadis-i şerifidir. Bu hadis de cevami'ul kelimdendir. Yani az sözle çok mana ifade etmektedir.⁶⁵

İkincisi de, Müslimde Kitab'ul İman bölümünün İslâmın Vasıflarını Toplayan Hadis Babında zikredilen hadis-i şeriftir. Şöyle ki, Abdullah es-Sakafi'nin oğlu Süfyan, "Dedim ki, Ya Resulallah! İslam hakkında bana öyle bir söz söyle ki, onu senden sonra hiçbir kimseye sormayayım. Resulullah (SAV) 'Allaha iman ettim de ve dosdoğru ol' buyurdular."⁶⁶

Ahmed Davudoğlu merhum şerhinde diyor ki, "Yukarıdaki hadis hakkında Kadî İyaz şunları söylemiştir: "Bu hadis Peygamber (SAV)'in cevami'ul kelim (az sözle çok mana ifade eden) sözlerindedir. Hadis, Tealâ Hazretlerinin "Rabbimiz Allah'dır, dedikten sonra istikamet yolunu tutanlar.." yani Allahı tevhid ile ona iman ettikten sonra istikamet yolunu tutan ve ölünceye kadar Tealâ Hazretlerine tâatı iltizam ederek tevhidden sapmayanlar.. (Fussilet: 30) ayet-i kerimesine uygundur. Ashab-ı Kiramın ekseri müfessirleri ile onlardan sonraki müfessirler zikrettiğimiz bu kavli iltizam etmişlerdir. Hadisin manası da inşallahu Teâlâ budur.

Sultan'ul Müfessirîn İbn-i Abbas (R.A.) "Sen hemen emrolunduğun vechile müstakim (dosdoğru) ol" mealindeki Hud: 112 inci ayet-i kerimesi hakkında şöyle demiştir: Resulullah (SAV)'e bütün Kur'an'da, bu ayetten daha şiddetli ve meşakkatli bir ayet daha nazil olmamıştır. Bundan dolayıdır ki, ashab-ı kiram "sana ihtiyarlık

64 Tecrid, c.6, s. 346.

65 Müslim, a.g.e., c.1, s. 257.

66 Müslim, a.g.e., c.1, s. 253.

çabuk geldi" dedikleri vakit Peygamber (SAV); "Beni Hûd suresiyle arkadaşları ihtiyarlattı" buyurmuşlardır.

Hz. Peygamber vasıtası ile gönderilen dinin esası nedir?

Dinimizin esası tevhid,

ruhu, samimiyet (ihlas) ve sevgi,

şiarı, adalet, iyilik ve müsamahadır.⁶⁷

III- PEYGAMBERİMİZ HAKKINDA CENAB-I HAKKIN BUYURDUKLARI

Hz. Peygamberimiz ile ilgili olarak daha önce de bazı ayet-i kerimeleri zikretmiştik. Onları tekrar etmeden, ancak hatırlatarak, şu ayet-i kerimeleri de Hz. Peygamberimiz hakkında Cenab-ı Hakkın buyurdıklarına örnek olmak üzere zikretmek istiyorum. Şüphesiz başka ayet-i kerimeler de vardır.

a) "*.. Allah sana kitap ve hikmet indirmiş, sana bilmediğini öğretmiştir. Allahın sana olan nimeti ne büyüktür.*"⁶⁸

b) "*De ki, "Ben de ancak sizin gibi bir insanım; (yalnız) bana şu vahyolunuyor: Sizin tanrınız ancak bir tek tanrıdır. Onun için hepiniz (imam ve itaatle) O'na yönelin. Ondandır mağfiret isteyin. Vay haline o Allah'a ortak tanıyanların.*"⁶⁹

c) "*Muhammed içinizden herhangi bir adamın babası değil, O Allahın elçisi ve Peygamberlerin sonuncusudur. Allah herşeyi bilendir.*"⁷⁰

d) "*Muhammed ancak bir Peygamberdir.*"⁷¹

e) "*Muhammed Allah'ın elçisidir. Onun beraberinde bulunanlar, inkârcılara karşı sert, birbirlerine merhametlidirler.*"⁷²

f) "*İnanıp yararlı iş işleyenlerin ve Muhammed'e, Rablerinden bir gerçek olarak indirilene inananların kötülüklerini Allah örter ve durumlarını düzeltir.*"⁷³

g) "*Ey Peygamber biz seni şahid, müjdecî, uyarıcı; Allahın izniyle O'na çağırarak, nurlandıran bir ışık olarak göndermişizdir.*"⁷⁴

h) "*(De ki), Benim yaptığım yalnız, Allah katında olanı, O'nun gönderdiklerini tebliğdir..*"⁷⁵

67 Diyanet Dergisi, Yıl. 1, S.2, 16.12.1968.

68 Nisa, 4/113.

69 Fussilet, 41/6.

70 Ahzab, 33/40.

71 Âli İmran, 3/144.

72 Fetih, 48/29.

73 Muhammed, 47/2.

74 Ahzab, 33/45-46.

75 Cinn, 72/23.

ı) “.. Sana da, insanlara gönderileni açıklayasın diye Kur’an’ı indirdik. Belki düşünürler.”⁷⁶

j) “Mü’minlerin, Peygamberi kendi nefislerinden çok sevmeleri gerekir..”⁷⁷

k) “Nitekim Biz size, ayetlerimizi okuyacak, sizi her kötülükten arıtacak, size kitabı ve hikmeti öğretecek ve bilmediklerinizi bildirecek aranızdan, bir Peygamber gönderdik.”⁷⁸

l) “Allah’a ve Peygambere itaat eden, Allah’tan korkan ve O’ndan sakınan kimseler, işte onlar kurtulanlardır.”⁷⁹

m) “Putu tapanlar hoşlanmasa da, dinini bütün dinlerden üstün kılmak üzere, peygamberini doğru yol ve hak dinle gönderen Allah’tır.”⁸⁰

SONUÇ

Peygamberimiz Hz. Muhammed (SAV) bir gün ashabına şöyle demişti: “Hıristiyanların Hz. İsa’yı aşırı derecede methettikleri gibi (onu Allahın oğlu ve Tanrı tanıdıkları gibi) siz de beni methetmede ileri gitmeyin. Ben Allah’ın bir kulum. Benim hakkımda Allahın kulu ve Resulü deyin.”⁸¹

Biz de böyle diyoruz. Allahın kulu ve Resulü ...

Fakat şurası muhakkak ki, o kulların en faziletlisi, Resullerin en büyüğü ve sonuncusu. Örnek insan. Cenab-ı Hakkın bize örnek olarak yetiştirdiği, terbiye ettiği ve “üsve-i hasene” (en güzel örnek) diye tarif buyurduğu insan, beşer..

Hepimiz onu tanımalı, sevmeli, örnek almalı ve ona tabi olmalıyız. Dünya ve Ukba saadeti bundadır.

Yazımı M. A. Ersoy’un sözleri ile bitiriyorum:

*Dünya neye sahipse onun vergisidir hep,
Medyun O’na cem’iyyeti, medyûn ona ferdi.*

*Medyundur O mâsûma bütün bir beşeriyet,
Yâ Rab, bizi mahşerde bu ikrâr ile haşret.*⁸²

Salât ve selâm O’na, aline, ashabına ve yolunda olanlara olsun.

76 Nahl, 16/44.

77 Ahzab, 33/6.

78 Bakara, 2/151.

79 Nur, 24/50.

80 Tevbe, 9/33.

81 A.H.Berki, O.Keskioğlu, a.g.e., s. 214.

82 Safahat, Mehmed Akif Ersoy, Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, 1990, s. 422.